

GAZETA POPORULUI

Foaie politică-culturală

Apare în fiecare Duminecă

Abonamentul:

Pe un an 20 Cor.
 Pe o jumătate de an 10 Cor.
 Pe 3 luni 6 Cor.
 Abonamentele să se trimită la adresa
 „GAZETA POPORULUI“, Sibiu.

Adresa noastră e:
 „GAZETA POPORULUI“
 Nagyszeben, Rosenanger 14
 (Strada Peștilor)

Inserate și anunțuri se primesc la admi-
 strația gazetei.

Un șir cu litere mărunte întâia-ora 60 fil.
 a doua- și a treia-ora 50 fil.

Monarhia pentru pace.

Un nou porumb al păcii a fost slobozit în largul lumii învrăbite. Ministrul afacerilor din afară ale împărăției noastre, groful Burian, a chemat la sfat pe toate statele încăierate în război, ca împreună să stea de vorbă și să pună la cale treaba mare a păcii. El este de părere că în decursul războiului scopurile ce le urmăresc amândouă părțile s'au limpezit tot mai bine, deosebirea s'au mai netezit, așa încât acum s'ar putea ajunge la înțelegere cu privire la noua rânduală ce se va așeza în Europa și în lumea întreagă. Până acum ministri singuraticelor state au vorbit dela depărtare unul cu altul și fiecare a vorbit așa ca să încurajeze țara sa, de aceea nu s'au putut înțelege; dacă însă se vor întâlni la aceeași masă, ca să stea de vorbă față în față, înțelegerea va fi mai ușoară. Drept aceea ministrul Burian se îndreaptă către prietini și dușmani deopotrivă cu propunerea, ca toate guvernele statelor ce se războiesc să trimită într'un oraș dintr'o

țară neutrală împuterniciți de ai lor, cari se vor sfătui despre pace. Sfaturile aceste nu vor fi obligatoare și se vor ținea numai câtă vreme se va vedea că pot duce la țintă; dacă asemenea sfaturi n'ar' avea izbândă întâiași dată, se vor mai ținea și a doua oară, ba chiar de mai multe-ori. În toată vremea acestor fel de sfaturi, războiul poate să urmeze înainte, fără întreruperi, până-ce înțelegerea va fi deplină.

E de sine înțeles, că propunerea aceasta a făcut-o ministrul Burian cu învoirea statelor aliate cu monarhia austro-ungară. Noi nu putem judeca dacă e bine ales timpul tocmai acum pentru propuneri de pace; ministrul monarhiei va fi avut fără îndoială, pricini binecuvântate, ca să lase în zbor prin zgomotul armelor porumbul păcii. Va veni ori nu va veni cu ramură verde în cioc? La întrebarea aceasta vom putea da răspuns în zilele apropiate, după-ce vom cunoaște și părerea celorlalte state, îndeosebi părerea antantei. Căci pacea

e din doi. Impărăția noastră chiamă la pace, dar dacă cei chemați nu vor veni, pacea nu se va putea înfăptui. Dacă s'ar întâmpla să nu se facă pace, răspunderea pentru vărsarea de sânge și pentru suferințele ce vor urma de aici înainte, va cădea asupra acelor cari se vor împotrivi chemării la pace. Se poate întâmpla însă ca pacea să sosească mai curând de cât credem. Tainele viitorului sunt mari și noi cu mintea noastră nu le putem desluși înainte. Una însă totuș o pricepem, anume: că nu se poate isprăvi războiul până nu se va așeza o pace dreaptă, nu o pace strâmbă, o pace care să scoată la libertate și să garanteze desvoltarea neîmpedată pe seama tuturor popoarelor. Pentru aceasta pace: Domnului că ne rugăm.

Grăbește,

dar nu te pripri și nu face nici
 sgomot, nici gălăgie.

Din frământările celor de acasă.

Scrisoarea cea dintâi.

Dragă nepoată!

Bine faci! Nu te da răului! Îmi pare bine, că scri, că ți s'a întărit inima și că nu te mai lași așa pradă gândurilor negre. Tuon e dus acum de trei ani. Ce s'ar fi ales de tine, biet cap de femeie, dacă te ai fi lăsat așa cum duce o cârpă, să te ducă undă râului, dacă te-ai fi lăsat măcinată de supărările multe, cari te-au ajuns. Că multe te-au ajuns, biata de tine; în vremuri pe pace ar fi fost de ajuns la un sat întreg!

Cât erau pline, Doamne, de jelanie scrisorile tale cele dintâi! Îmi venea să cred, că femeia asta se prăpădește nu alta. Mă gândeam la casa grea ce-o ai. Șase copii-lăși mărunți, guri multe la mâncare și brațe puține la lucru. Saveta ți-e mai mărișoară, de 15 ani, trupșor fraged ce trebuie cruțat. Ceialalți, prichindei și mărunți, toți sub 10 ani, mai mult încurcă decât ajută. Mă gândeam la greutățile gospodăriei voastre. Știam, că aveți moșioară frumușică, dar știam, că aveți și ceva datorie pe ea. Și acum aceste toate lăsate deodată în grija ta, să le

cârmuiești singură-singurică, tu biet cap de femeie.

Când mi-ai trimis vestea, că luon a plecat și că de obidă și supărare stai să te prăpădești, m'a prins o milă mare de tine, așa de mare de m'a podidit plânsul, de plângeam ca un copil. Te plângeam pe tine cu aceste lacrimi și plângeam zecile de mii de femei din neamul nost, căci pățimesc și sufer ca și tine în aceste zile de grea urgie.

Mi-am zis atunci: „voi pleca vorba mea de om pățit, o să dea tările acestei femei greu încercate.“ Și am plecat. Am ajuns la voi într'o Duminecă după amiază. Sărac de tine, satul meu, era să nu te mai cunosc! N'am dat pe acasă de vre-o patru ani. Că vezi povara și greutățile vieții te țin greu pironit locului, de nu te poți mișca decât cu mare anevoie. Când am ieșit pe delușorul din capul satului, lângă Petrea lui Costan, de am văzut casa părinților mei, mi-s'au umezit ochii. Par'că ghiarale nevăzute ale unei pasări de pradă îmi strângeau inima, mi-o strângeau de-mi venea să țip de durere. Bănuiam ce mă așteaptă în satul meu. Și această bănuială îmi ardea pieptul ca o pară de foc.

Am luat-o încetișor pe Ulița mare. Lume puțină, nu ca alte dați Dumicele după amiază. Nu sgomot, nu riset, nu alergări de copii; se părea că fiecare are câte un mort în casă. Cea dintâi cu care m'am întâlnit a fost Fira vărului Monu. Mi-a spus în hohote de plâns și cu sughituri, că i-s duși toți trei feciorii și amândoi ginerii. Mai încolo m'am întâlnit cu Saveta cumătrului Părvu. Și asta friptă, biata, de lacrimi și de snpărare după cei doi feciori duși. Au mai trecut, s'au mai străcurat pe lângă mine încă vre-o patru femei, mai mult umbre ale durerii, decât ființe vii.

Așa-i sorocit pe semne femeii să nu știe altceva decât să plângă. Sufletul vostru e ca suprafața unei ape, îl mișcă, îl tulbură ori-ce vântuleț, iar furtunile mari, durerile adânci, îl frământă, îl zguduie așa de tare, de ori se frânge sub povara durerii, ori numai cu mare greutate își dobândește liniștea de mai înainte. Săraci femei, voi sunteți făpturi așa de plâpânde, așa de neajutorate, de ce oare ciocanul durerii isbește așa de necruțător chiar în inimile voastre? Te-am găsit și pe tine, dragă nepoată istovită, sleită nu alta, de durere.

Cum stăm cu pacea?

Fostul ministru de externe, groful Czernin, a scris în timpul din urmă un articol despre desarmarea generală și felul cum monarhia noastră ar fi gata să încheie pace. Tot asemenea și ministrul de externe de azi al nostru, Burian, a ținut o cuvântare către niște gazetari nemți, cari au venit la Viena, să se sfătuiască cu gazetarii noștri, cum să scrie de acum înainte în gazetele lor! Deoarece amândouă aceste lucruri sunt foarte însemnate, adevărat atât scrisul lui Czernin cât și cuvântul lui Burian, le dăm amândouă așa precum urmează:

Ce zice Czernin?

Fostul ministru de externe Czernin în articolul său publicat sub titlul „Desarmarea și tribunalul arbitrar” în „Neue Freie Presse”, spune între altele: „Încă acum un an, cu prilejul unui cuvânt ținut la Budapesta, am propus planul unei desarmări a tuturor împărățiilor după război. În Anglia se vorbește mereu despre groaza de militarismul german, care va pândi și după războiul potrivit spre a începe din nou războiul, când îi va veni bine Germaniei. Am auzit zilele trecute cuvântul secretarului de stat german dr. Solf, despre lipsa neapărată de a se stabili o înțelegere între neamurile din lume spre a ne feri de viitoare războaie.

De sigur că dr. Solf n'ar fi spus aceste lucruri, dacă guvernul german și cercurile politice de-acolo nu și-ar fi dat învoirea.

Este gândul unei noi rânduieli a lumii, rânduielă care să fie întemeiată pe o înfrățire a tuturor statelor, tribunale pentru judecarea certelor dintre popoare, și desarmarea generală. Se naște însă acum întrebarea: Până la înfăptuirea acestei rânduieli, nu se va zdrobi toată cultura și civilizația europeană?

Și de aceea trebuie căutată calea pentru a ajunge cât mai curând la înfăptuirea ei. De oarece membrii de seamă ai guvernului german se învoiesc pe față la ideile de mai sus și nici ministrul nostru de ex-

terne, cum cred le va încunoștința, nu văd nici o piedecă ca puterile centrale să alcătuiască această nouă rânduielă și să o propună apoi lumii întregi.

Cuvântul de bineventare alui Burian.

„Veniți în mijlocul nostru în zile foarte grele. Însă nu știm ce este teama. Stăm tari și neclintiți în lupta de apărare, ca și Germania. Nu suntem vinovați de prelungeirea neomenoasă a războiului. Vina cade asupra Antantei, care a respins toate propunerile noastre. Nu cred că acest război să poată fi câștigat de vre-o putere pe calea armelor. Însă chiar de ar fi cu puțință, va trebui să mai curgă foarte mult sânge și să se prăpădească foarte mult avut. Este drept oare să ceară cineva că întâiu să distrugă totul, ca apoi pe ruine să clădească o lume nouă?

Cine poate lua răspunderea sângelui ce se va mai vărsa înzadar, când s'ar putea ajunge de acum la o înțelegere? Domnilor! Nu este nimerit să învățăm pe dușman ce trebuie să facă. Însă dacă el și-ar da osteneala să afle, cari sunt ideile noastre în toate chestiile ce privesc viitoarea rânduielă a lumii, s'ar încredința că noi nu suntem nici o piedecă la înfăptuirea progreselor dorite, ci din potrivă le aprobăm. Dușmanii noștri să ne dea prilejul unei împreună sfătuirii, care încă n'a fi sfătuire de pace, însă va sluji să lămurească lucrurile ce ne despart astăzi și poate atunci n'ar mai trebui luptat mai departe spre a ne apropia.

Nu voiesc să vă fac visuri de pace neîntemeiate. Însă am trebuit să vă vorbesc despre pace, fiindcă noi cu toții o dorim în mod sincer și știu că și în tabăra dușmană sunt mulți care judecă la fel.

Voim să contribuim la înțelegere, însă cât este de lipsă vom ști și să răbdăm neclintiți în apărarea patriei.”

Socialiștii din Berlin pentru pace.

Din Berlin să comunică, că la ședința reprezentanței orașului, socialiștii au făcut o propunere care să se ducă grabnic la îndeplinire și în care cer, că cu privire la sărăcia ce crește pe zi ce merge a populației berlineze, reprezentanța orașului împreună cu senatul orașenesc să alcătuiască o rugare comună, care să silească guvernul să înceapă pertractări de pace și să se caute din resputeri ca într-o pregătire rezultatului pertractărilor de pace să introducă în imperiul german și în statele aliate schimbări cari să dea drepturi largi poporului.

Lloyd George despre pace.

Cetim în „Pester Lloyd” de Vineri: Cuvântarea prim-ministrului englez Lloyd George, ținută în Manchester cuprinde următoarele lucruri de însemnătate:

„În anul 1915 se găsea oștirea noastră într-o stare tristă, de aceea ne bucurăm văzând că limba dela cumpăna puterilor ostășești s'a oprit. În cursul celor șase săptămâni din urmă artileria noastră a dezvoltat un foc, care n'a prea priit nervilor germani. Nemții nu mai trăiesc azi în visurile lor de învingători dela început și aceasta trebuie să-o mulțumim ajutorului american.

De la sfârșitul războiului acesta atârnă soarta Angliei și ja imperiului britanic, precum și a omenirii întregi. Știrile dela front sunt acum bune. Mai avem câteva dealuri de urcat și tunelul prin care trebuie să trecem este întunecos, dar ce este mai greu, aproape a trecut. Technica britanică n'a arătat nici odată un progres mai mare decât reușind să aducă peste ocean armatele americane.

Trupele aduse sunt numai trupele dela început ale unei armate de zece milioane din cei mai buni soldați. Perderile ofensivei de acum nu sunt nici a cincea partea celor din 1916. Deosebirea de capătenie dintre 1916 și 1918 este unitatea de comandă. Este foarte mare noroc pentru noi a avea pe generalul Foch de comandant general peste toți. Numai dacă națiunea perde onragiul, putem pierde izbânda. Spre a pune pentru totdeauna capăt războaielor, trebuie să punem o pace trainică. Poporul german trebuie să știe, că străpăntorii săi au călcat legile buneînțelegeri. Puterea prusiană nu poate scăpa de pedeapsă. Acesta trebuie să fie ultimul războiu. Sunt pe deplin înțeles cu înfăptuirea unei înfrățiri a popoarelor, dar dacă am înfăptui această înfrățire cu puterea prusiană învingătoare, ar fi o înțelegere ca între gâscă și vulpe. Dacă Germania va disprețui și condamne viclenia stăpăntorilor săi după război, atunci va fi binevenită în alianța popoarelor. Dar singura temelie serioasă a păcii este biruința Antantei. După-ce am asigurat o pace mulțumitoare, putem cu conștiința împăcată începem a clădi o lume nouă. După războiu se va produce o schimbare din temelie — dar întâiu trebuie câștigat războiul. Se arată în Europa semne de boale sociale și economice, împotriva cărora trebuie să luptăm la timp. Atunci vom avea timp bun pentru recolta cea mare.”

Cuvântul de pace a lui Payer.

Vic cancelarul german Payer a ținut în timpul din urmă o vorbire, în care a arătat condițiile sub cari nemții ar fi aplicați să încheie pace.

Iată condițiile:

Pacea dela răsărit.

„În ce privește răsăritul”, continuă Payer, „n'am putut îngădui, ca statele dela hotarele de răsărit ale Monarhiei să fie lăsate în voia soartei și să ajungă iar pe mâna Rusiei țariste, sau să fie pustiite de furiele unei anarhii revoluționare. Dacă aceste state, cari vecine nouă, au cel mai mare interes să se înțeleagă cu noi, și vor și face aceasta, atunci lumea poate numai câștiga din acest lucru. Nu vom îngădui nimănui să se amestece în pacea încheiată, pentru a se stabili iarăși așa zisa cumpănă europeană, carea însă de fapt înseamnă stăpânirea Angliei în Europa. Nu vom înfățișa Antantei spre binevoitoarea ei aprobare pacea încheiată cu Ucraina, Rusia și România. La răsărit este pace și rămâne pace fără să ne pese de este pe placul inamicilor noștri sau nu.

Coloniile germane și Belgia.

În vechile hotarele vor putea iarăși fi refăcute așa cum erau înainte de războiu, cu condiția, că trebuie să ni se dea înapoi tot ce am avut la 1 August 1914. Deci Germania trebuie înainte de toate să capete

Ion era dus numai de o lună, și tu erai numai umbra celei de mai înainte. M'am întrebat: ce se va alege de femeia asta, dacă va duce-o totașa? Supărea i-a copleșit sufletul, i-a înăbușit judecata de nu vede primejdia mare, spre care o împinge pe ea și pe copilașii ei mâna de ghiață a durerii. E la marginea prăpăstiei și ea nu vede, nu judecă limpede. Trebuie o mână tare, care s'o smulgă din brațele durerii, un glas care s'o trezească.

M'am rugat lui Dzeu, să-mi dea putere și tărie, ca s'o pot face aceasta. Și mi-a dat. Lăudat să-i fie numele! M'am dus pe-o zi și-am stat o săptămână! Câte nu și-am vorbit, Doamne, în vremea aceasta. Dar n'am vorbit de geaba. M'ai ascultat și mai înțeles. Te-am lăsat întărită, plină de încredere în bunătatea lui Dumnezeu și în puterile tale.

Dzeu împarte darurile și lumina sa numai celor vrednici. Lumina străbate numai prin fereastra neoblonită, iar preste sufletul fără durere a pus obloane grele. Să grijești să nu te mai biruie nicipând durerea. Dzeu te aibă în pază

Unchiul Petrea.

înapoi coloniile sale. Dacă însă se vor dovedi oarecari schimbări de colonii ca folositoare, se pot face. Indată ce pacea este încheiată, putem retrage trupele noastre din ținutul ocupat, putem goli chiar Belgia. Și dacă suntem siguri, atât noi cât și aliații noștri, că vom căpăta înapoi tot ce am avut și că în Belgia nu va avea un alt stat vre-o situație mai bună decât noi, atunci putem da înapoi Belgia, fără vre-o condiție. Este o fățarnicie a zugrăvi Belgia ca o jertfă a politicii noastre. Guvernul belgian — căci nu de poporul belgian este vorba — a luat parte vie la polica de încercuire împotriva Germaniei.

Răspunsul Antantei.

Cetim în „Az Est“: Gazetele franțuzești privesc cuvântarea din urmă a ministrului Burian, de începutul ofensivei pentru pace. Așa spre pildă „Petit Parisien“ scrie: noi nu ne îndoim de sinceritatea dorinței de pace alui Burian. Știm bine că împărăția dela Dunăre nu poate nădăjdui nimic dela prelungirea războiului, dar Burian întocmai ca și înaintașul său Czernin, se folosește de cugete copilărești. Propune dușmanului un schimb de păreri. Cu aceasta se reînnoiază la vechile propuneri de pace dela Berlin și Viena, la cari a și răspuns Wilson cu cele 14 puncte ale lui binecunoscute. Gazeta „Petit Journal“ scrie cu răutate: domnul Burian și-a ales rău timpul când i-ar plăcea o oprire a luptelor în scopul sfătuirilor pentru pace. Propunerea aceasta ar fi fost mai potrivită atunci, pe când nemții erau învingători. Dar este o mare copilărie a recomandă aliaților, adică antantei, ca acum să-și întrerupă luptele, când acestea sunt pentru ea așa de favorabile.

Proclamația generalului Pershing.

Generalul american Pershing, a trimis trupelor americane un ordin de zi, laudând faptele mari împlinite de primul și-al treilea corp de armată al forțelor americane. El încheie astfel:

„Voi ați sosit pe câmpul de bătaie în ceasul hotărâtor pentru cauza aliaților. De aproape patru ani, cea mai puternică armată pe care a văzut-o vre-o dată lumea a învăluit Franța, și amenința capitala. Nici când armata aceasta n'a fost mai tare și mai primejdioasă decât în 15 Iulie, când a atacat din nou, cu scopul de-a zdrobi cu o singură luptă mare pe vitejii soldați care-i avea în față și dea impune voința sa brutală lumii și civilizațiunii. Cu trei zile mai târziu, printr'un contraatac și în cooperatiune cu aliații, armatele înfrățite au raportat asupra Germanilor o învingere strălucită, care înseamnă o schimbare în războiul acesta.

Voi ați dat vitejilor noștri aliați mai mult de cât ajutorul cu care ne-am angajat ca națiune. Voi ați dovedit că altruismul nostru, duhul nostru împăciuitoare, simțământul nostru de dreptate nu ne-au clătinat bărbăția, nici curajul nostru. Voi ați arătat că energia americană este gata de probele ce le aduce cu sine războiul. Voi ați meritat toate laudele aliaților noștri și recunoștința compatrioților noștri...

Roosevelt despre dăruirea Monarhiei.

Gazeta ungurească din Sibiu scrie că fostul prezident al Statelor Unite Roosevelt a rostit din prilejul serbării Lafayette, la casa orașului o vorbire în care a declarat următoarele:

În pacea viitoare trebuie să își ia Germania răsplata deplină pentru păcatele săvârșite contra lumii. Coloniile germane, cari le-au ocupat Anglia și Japonia nu se vor mai da Germaniei. Sârbia și România trebuie se capete înapoi, ce au luat dela ele Bulgarii. Imperiul austro-ungar și turcesc trebuie împărțit și toate popoarele subjugate trebuiesc eliberate. Turcii trebuie alungați din Europa. Franța își recapătă Alsacia și Lorena, Belgia trebuie refăcută și despăgubită. Austria italiană trebuie dată Italiei, iar Ungaria românească trebuie dată României. Statul Polon pe deplin neatacator trebuie să capete înapoi atât Polonia austriacă și germană, cât și Polonia rusească și trebuie să primească o fâșie de pământ la Marea Ostică. Livlandei și Finlandei trebuie asigurate hotară sigure. Nici o parte a Rusiei vechi nu poate rămânea sub jug german. Schleswigul de nord trebuie redat Daniei. Anglia și Japonia să își țină coloniile cucerite. Palestina să fie stat evreesc, iar creștinii sirieni trebuie eliberați.

Roosevelt pune o vorbă apoi în interesul unui stat independent ceh-slovac și jugoslav. Făcând apoi asemănare între ajutorul francez dat Americii în lupta pentru independență și între situația de acum sfârșește cuvântarea zicând, că Anglia și ceilalți aliați au parte acum de asemenea ajutor. Trupele americane aflătoare în Franța trebuie să întrecă în anul viitor la număr atât armata franceză cât și engleză.

Cuvântul lui Hindenburg.

Mareșalul Hindenburg a trimis următorul cuvânt către armata și poporul german:

Stăm în luptă grea cu dușmanii noștri. Dacă numărul mai mare de soldați ar fi hotărât biruința, atunci Germania ar fi fost de mult sfărâmată. Însă dușmanul știe, că Germania nu poate fi răpusă prin puterea armelor și că duhul ce domnește în armata și poporul nostru ne fac neînvinși. De aceea a început lupta acum și împotriva sufletului poporului german. — Vrea să-l otrăvească ca astfel să pierdem curajul. Acest plan al inamicului nu trebuie luat cu ușurință, căci lupta aceasta întru sufletului nostru o duce cu felurite arme. Frontul nostru nu este numai bombardat cu ghiulele de tun, ci și cu fel de îndemnuri și chemări. Aeroplanele inamice aruncă felurite tipărituri spre a otrăvi sufletul soldaților noștri. În Mai au fost aruncate 84.000 asemenea tipărituri, în Iunie 120.000, în Iulie 300 mii, adică tot mai mult. Pe asemenea căi caută să zdruncine credința poporului nostru în dreptatea cauzei noastre și în biruința din urmă. Dar inamicul atacă și populația înapoia frontului, răspândind cele mai sfruntate minciuni. De aici le află cei ce vin acasă în concediu și apoi le duc înapoi pe front. Pe cei fricoși inamicul îi sperie cu vorbe că: Războiul vostru este zadarnic. America vă va da ultima lovitură, submarinele voas-

tre nu fac parale. Clădim vapoare mai multe decât puteți voi nimici, negoțul vostru este stricat după război nu vă vom da material și așa industria voastră se va prăpădi, coloniile nu le mai căpătați înapoi și altele. Așa zice dușmanul. Însă de fapt cum stau lucrurile? La răsărit am silit pe inamic să facă pace și suntem destul de tari să facem și în apus acelaș lucru, cu toate că sunt și americanii acolo. Însă trebuie să fim tari și uniți. Și credința noastră către aliații noștri vrea să o zdruncine dușmanul. El nu știe ce va să zică credința germană și cuvântul de onoare german, fiindcă el singur jertfește pe aliații săi. De aceia: Popor german și armată germană! Dacă vă cade în mână asemenea otravă sufletească, nu uitați nici o clipă că vine din mâna dușmanului!

Armata și patrie germană, apărați-vă!
Marele cuartier, 2 Sept. 1918.

Ce se petrece în Rusia?

Intr'o gazetă nemțească, un călător ce-a umblat în timpul din urmă prin Rusia, își descrie pățaniile. Venind vorba de scumpețea deacolo el continuă astfel:

„La Moscova domnește un aer apăsător. Poporul suferă de foame. Pâinea împărțită de guvern nu este scumpă, însă nu se poate căpăta de cât o optime sau cel mult o pătrime de fund rusec și nici această porție n'a putut fi împărțită în mod regulat în timpul din urmă. Și nici nu este în deajuns pentru toți. Din cauza aceasta poporul a trebuit să se apuce de negoț pe sub mână. Din pricina pericolelor de cari se află strâns legat acest negoț, prețurile mărfurilor se ridică la sume îngrozitoare. Un fund de făină costă la Moscova 30—40 ruble, unul de zahăr 20—25 ruble (o rublă face cam trei coroane în prețul nostru). La restaurant, un prânz compus din supă, o mâncare de carne sau de pește și o prăjitură costă 70—80 ruble. Bine înțeles fără de vin, de oare-ce acesta nu se găsește.

Intr'unele localuri se mai găsește pe sub mână alcool. Însă o sticlă de șampanie costă 300 ruble, una de rachiu 360. Am comandat o cafea la cafeneaua „Ermitager“. Chelnerul mi-a adus pe lângă cafea și 4 prăjituri mărunte și uscate. La plată mi-a cerut 33 de ruble. Prăjiturile au costat 6 ruble bucata, cafeaua 3 ruble, și apoi procentele cari se adaogă la fiecare socoteală pentru chelneri.

La sosirea mea în Moscova, în gara Alexandru, ochii unui bărbat cam cocoșat, care purta haine vechi, erau îndreptați cu o deosebită lăcomie/asupra prânzului meu. El nu s'a putut reține să-mi ceară ceva de mâncare. Apoi îmi povesti parte în limba rusă parte în limba franceză năcazul său. A perdut slujba de când cu venirea bolșevichilor la putere. „Sunt 6 luni de când mor de foame.“

Iar deunăzi, preumblându-mă în tovărășia unui cunoscut într'o parte mai sărăcăcioasă a orașului. O bătrână săracă ne-a întrebat ce drum avem. Ii era teamă să nu fie atacată pe drum. Noi aveam însă alt drum ce se depărta de al ei.

„De bunăseamă că ai bani mulți la tine mătușico?“ Atunci ea se mai întoarse odată și spuse:

— Nu, domnule sunt în mare lipsă. Slujesc pentru 25 ruble pe lună, însă n'am primit nimic de trei luni.

Am oprit-o și i-am dat o rublă. De bucurie ea a început să plângă și mi-a sărutat mâna. !Cât de mare trebuie să fi fost sărăcia bieteii femei dacă această rublă aproape fără nici un preț produce o astfel de bucurie.“

Rusia și Antanta în război?

Guvernul bolșevic va trebui, precum scriu unele din gazetele rusești, chiar zilele aceste să declare război antantei. Uneltiri revoluționare din Petersburg și Moscva au arătat lămurit, că Anglia și Franța voiește să răstoarne guvernul bolșevichilor. Cu prilejul declarației de război guvernul va publica o chemare către poporul rusesc, în care va arăta motivele cari silesc guvernul rus să declare război antantei. Situația din Rusia este foarte critică și declararea războiului către foștii noștri aliați nu se mai poate înlătura.

O telegramă din Petersburg spune că trupele antantei cari porniseră dela Arhanghelsc, și-au încetinit înaintarea spre Pe-

tersburg. O ciocnire s'a produs între aceste trupe cu trupe bolșeviste mai mari și de aceea acum își întăresc pozițiile pentru a se apăra contra unei ofensive bolșeviste. Trupele antantei așteaptă ajutoare noi ca să înainteze iară.

Ziarul englez „Times“ scrie: Guvernele antantei voiesc acum în mod oficial să trimită o declarație de război Rusiei. Prăbușirea bolșeviştilor și zdrobirea lor va fi primul scop al antantei.

Japonia în Siberia.

Agenția engleză Reuter află că armatele japoneze trimise împotriva Rusiei, au ocupat Chabarovsa. În drumul lor spre acest oraș n'a dat de dușman. Podurile de drum de fer de peste Tongaiman sunt nevătămate. Cavaleria rusească a fost bătută la Abagaido și gonită spre nord. Toate aceste localități sunt la marginea de răsărit a Siberiei. Într'un port din nordul Rusiei au fost debarcate și trupe italienești, cari vor lupta alături de celelalte trupe ale antantei.

In linia lui Hindenburg.

Armata nemțască s'a oprit. — Luptele se vor începe din nou? — Ofensiva americană. — Un nou dușman: Brasilia. — Răspunsul antantei la ofertul de pace.

Armata nemțască s'a oprit.

După aproape două luni de lupte neconținute armata nemțască s'a oprit, în sfârșit, în retragerea ei, după-ce a ajuns iară în linia veche întărită cumplit de către Hindenburg. Asta a spus-o într'un comunicat oficios însuși comandantul german, săptămâna trecută, și de atunci, de fapt trupele nemțești se împotrivesc cu cea mai mare înverșunare la atacurile antantei.

Linia lui Hindenburg nu mai are tic-tacuri, în mersul ei, ci se coboară drept dela Ipern până din jos de orașul La Fere, unde o cotește spre răsărit. Ea trece câți-va kilometri spre apus de orașul Cambrai, apoi taie în jumătate orașele Sent-Quentin și La Fere, unde de doi ani încoace s'au dat bătăliile cele mai aprige. E știut, că și de astădată mareșalul Foch s'a năzuit să-i scoată pe nemți din fortărețele și redutele acestor orașe, dar până acum n'a izbutit. Nemții adevărat văzând pe englezi aproape de Cambrai au slobozit jilipurile dela trei râuri, ce se încrucișează acolo, și au revărsat cu apă tot locul din prejurul acestui oraș. Se înțelege, că prin apă nu pot să înainteze nici tankurile și astfel fură siliți să se oprească și englezii. Celelalte două orașe, de cari am amintit, stau sub ploaia granatelor engleze și franceze, cari le-au nimicuit aproape de tot și totuși nemții nu le lăsa din mână.

De aceea linia lui Hindenburg întărită prin sute și mii de șanțuri afunde, are menirea să oprească în loc și cele mai furioase atacuri.

Încă un oraș mai e amenințat de englezi: Lens, care zace din jos de Ipern. Dușmanul l-a încujurat de trei părți, dar nu cutează să intre în el, căci nemții au pus mașini de pușcat în fiecare casă și în fiecare pivniță, de unde înprăștie moartea.

Poate-că Foch nu se mulțumește cu ceea-ce a ajuns și va încerca o nouă ofensivă, în locul unde linia lui Hindenburg

cotește spre răsărit, că acolo-i mai ușor de atacat. Dar până atunci să facem o socoteală a rezultatelor pe cari le-a avut o armată și cealaltă în primăvara și vara trecută. Prada luată de antanta în luptele aceste face cu totul vre-o 130 mii de soldați nemți prinsonieri, 1100 de tunuri și mai multe mii de mașini de pușcat, pe când ofensiva de primăvară a nemților le-a adus peste 200 mii de prinsonieri, aproape 2500 de tunuri și vre-o 15 mii mașine de pușcat.

Înșiși francezii recunosc apoi, că au avut mari pierderi în morți și răniți, pe când englezii spun, că de astădată n'au avut, decât a șasa parte a pierderilor suferite în uriașa luptă dela Somme, înainte cu doi ani.

Luptele se vor începe din nou?

Gazetele din Elveția vestesc, că mareșalul Foch ar fi spus în 10 Septembrie, că acuș se vor începe din nou luptele cele mai grele, iar gazetarii francezi se laudă, că bătălia cea mare nu s'a oprit, ci va izbucni din nou prin alte atacuri surprinzătoare.

Ofensiva americană.

În zilele trecute s'a pus în mișcare și armata americană, care se află în Franța sub comanda generalului Pershing și a atacat singură frontul nemțesc dela Sant-Mihel. În fața acestui oraș adevărat curge râul Meusa, unde au izbutit nemții, încă în anul 1914, după vestita luptă dela Marna, să se aciuzeze dincolo de apă și să cucerască reduta numită „câmpul roman.“ De pe atunci frontul nemțesc semăna aici cu o pungă, al cărei fund se întindea peste Meusa. Prin urmare atacul americanilor urmărea scopul să închidă punga asta, luându-i pe nemți din două părți.

Dar nemții erau de mult gata să se retragă în acest punct, dacă vor fi atacați și de-aceia, cu zile înainte simțind mișcările dușmanului, s'au dat incetișor îndărăt cam 20 kilometri întărindu-se la spatele drumului, care duce dela Fresnes către ora-

șul Ponta Musson. Acum nemții în loc să aibă frontul ca o pungă, au tras o linie dreaptă, pe care se apără și au scurtat astfel frontul dela 70 la 36 de km.

E de însemnat însă, că alătura de americani au luat parte la lupte și câteva divizii franceze. Americanii spun, în comunicatul lor, că în această ofensivă, care a ținut numai două zile, au prins 15 mii de nemți și au luat ca pradă mai mult ca o sută de tunuri și o sută de mașini de pușcat.

După gazetele streine și la luptele aceste au luat parte mai mult de-o sută de tankuri.

Oare ce țintă au urmărit americanii cu aceasta ofensivă? Gazetele răspund arătând că ei au vrut să cioplească colțul acesta, de unde Hindenburg ar fi putut ori-când să pornească un nou atac spre inima Franței. Apoi din împrejurarea, că ei încep să atace acum și mai în sus, între Verdun și frontul acesta, reiese, că vreau să se apropie de orașul nemțesc Metz, care e împresurat de cele mai strajnice fortărețe. Zilele apropiate vor scoate la lumină planurile lor, pe cari le va ști zădărnici Hindenburg.

Un nou dușman: Brasilia.

Firul telegrafic ne aduce vestea, că un nou dușman ne-a declarat război, Brasilia din America de sud, care însă nădăjduim că nu va ajunge să ne tulbure apele.

Răspunsul antantei la ofertul de pace.

Correspondentul ziarului Az Est scrie din Elveția, că gazetele antantei n'au primit încă nota contelui Burian, dar după cât știe el, nu mai încapă nici o îndoială, că „demarșul“ nu va avea nici un rezultat. Pricina de căpetenie a îndărătniciei o formează acum Americanii, pe cari agenți de ai antantei îi ațâță mereu. Duhul împăciuitoar alui Wilson nu poate face nimic, în privința lor.

E mai pre sus de ori-ce îndoială, că toate gazetele Antantei vor respinge ofertul din Viena, luându-l în bătaie de joc. Tot așa vor răspunde și guvernele, dacă peste tot vor da un răspuns.

Pacea și dușmanii noștri.

Invitarea la o împreună sfătuire pentru pace a luptătorilor, făcută de ministrul nostru Burian, s'a răspândit în lumea întreagă. Germania a primit-o în general bine, afară de unele partide mai radicale ale ei, adevărat cari cer biruința din urmă. Acestea spun că Burian a lucrat fără știrea lor. La antantă nota lui Burian n'a găsit răsunetul așteptat. Gazetele franțuzești, americane, engleze și italiene n'au ca de obicei nici o încredere în sinceritatea(?) invitării noastre. Ei spun că pe lângă vorbe să se alătura și faptele cuvenite; între altele cer să se dea despăgubiri în bani *Belgiei și Sârbiei*. Gazete „Az Est“ și publică câteva din spusela jurnalelor dușmanilor noștri. Iată ce zice spre pildă „Daily Telegraph“ (englezească): „Precum îi telegrafiază correspondentul din America, numai Foch și Pershing au drept să se sfătuiască pentru pace. Până când monarhia austro-ungară nu este învoită să facă pe seama feluritelor ei neamuri state desinestătoare, încercarea de pace este zădărnica.“

Iar gazeta franțuzească „Le Democratie“ „Noi suntem învoiti să ne sfătuiim despre pace cu Germania și cu deputații, adevărat trimișii împuțerniciți ai tuturor popoarelor din monarhia austro-ungară.“

Răspunsul antantei, după cât se poate prevedea, va sosi cam pe la sfârșitul săptămânii sau la începutul celeilalte.

Răvașul săptămânii.

Sibiu, 22 Septembrie 1918.

Necrolog. În numele nostru și al rușiiilor Vă anunțăm cu multă durere că, scumpul nostru frate *Dr. Victor Gael* adv., căpitan al reg. Nr. 32 de gloțiși, distins cu crucea militară cl. III. și „Signum laudis“ la 9 August a. c. în etate de 38 ani a răposat în Domnul în Brod a. S. și în 11 l. c. a fost înmormântat tot acolo. — Ciachi-
Cău, la 28 August 1918. — Fie-i țărina ușoară! Ilarie Gael și Otilia Gael, soră.

† **Emil Comanescu.** Cele crâncene războaie s'au dat săptămânile trecute în Albania, au cerut dela noi o nouă jertfă: tinărul instructor al Albaniei, Emil Comanescu, a murit, pe neașteptate moarte de erou. Societatea românească perde în dânsul un om de inimă, care a fost iubit de toți, iar tinărul să vadă nu soț iubitor. Departe, în munții Albaniei, unde răposatul a găsit o frăție de-ai noștri, macedo-români, înmormântul său proaspăt înseamnă o nouă jertfă adusă de neamul nostru în războiul nostru.

Plata doctorilor din Sibiu: 1. Pentru consultațiune la casa medicului trebuie să se plăti cel puțin 6 cor.; pentru o vizită la casa bolnavului ziua 10 cor., noaptea 20 cor. Când un tratament cere mai mult de 30 vizite, pentru celelalte vizite se lasă o scădere potrivită a taxelor. Dacă la o vizită se înfățișează mai mulți bolnavi pentru consultațiune, pentru ceilalți bolnavi se poate pretinde o taxă separată de câte 6 cor.

2. Pentru un consiliu (sfat) este să se plăti medicului consiliar 30 cor., medicului de toate zilele 10 cor.

3. Taxa pentru atestatele, ce se scriu în ora de consultațiune este de 6 coroane.

5. Pentru certificat pe sama societăților de asigurare este să se plăti 30 coroane fără perchețarea urinei și 40 coroane cu cercetarea urinei. — Taxele acestea intră imediat în vigoare.

6. Plata unui medic de casă se stabilește pentru viitor cu 50 coroane de persoană dar nu mai puțin de 200 cor. anual. La contracte vechi onorariul anual se poate stabili fără considerare la numărul membrilor familiei, dar cu cel puțin 200 coroane.

Taxele intră în vigoare la 1 Ian. 1919.

Din adunarea generală a reuniunii medicilor din Sibiu, ținută la 21 August 1918.

Eliberarea gloțașilor de 49—50 de ani sau împărțirea lor în comunele de unde aparțin a fost ordonată de ministrul de honvezi. Adecă acei cari s'au născut în anii 1868—69, dela 15 Sept vor fi concediați s'au împărțiți la locurile unde lucrau în timp de pace. Vor fi concediați toți acei economi de 49 și 50 de ani, cu cel puțin 10 lanțe de pământ și toți acei comercianți și meseriași de aceiaș vârstă, cari au prăvăliile lor proprii. Vor fi împărțiți la lucru unde au mai puțin de 10 lanțe și muncitorii de pământ; aceștia vor primi plată ca și civili.

Se poate scrie în Moldova. De-acum înainte se pot trimite scrisori și în Moldova, în ținutul neocupat. Cărți tipărite se pot expedia numai cele de cuprins științific. Reviste și ziare se duc fără piedecă.

Director-substitut la seminariul din Arad. În cea din urmă ședință plenară a Consistoriului din Arad s'a ales de director substitut profesorul *Dr. Teodor Botiș*. Noul

conducător al școlii din Arad, e cunoscut ca o bună putere, care s'a interesat mult și de organizarea institutului și de problemele mai însemnate ale bisericii. De un an redactează „Biserica și Școala“, care pare întinerită prin cuminența și energia articolilor, ce-i publică, iar colegii săi spun că prof. Botiș are deja în masă, gata o eselență monografie a seminarului din Arad. Dorim, cât de curând, definitivarea pentruca puterile tinere dela această școală să ridice cu forțe nouă steagul culturii românești.

Dar pentru gazete pe seama răniților. Dl. Traian Haneș și d-șoara Gizela Iacob, au dăruit, cu prilejul cununiei lor, care a avut loc la 28 August a. c. 30 cor. cu menirea, ca din acești bani să se trimită gazete de cetit pe seama soldaților noștri de prin spitale. Mulțumim și dorim tinerei părechi mulți ani.

Totodată vestim pe cetitorii noștri, că s'au aflat până acum mai mulți oameni de inimă și cu dragoste pentru cultura noastră, cari au dăruit sume mai însemnate spre acest scop. Numele lor îl vom publica în numărul viitor.

Adunarea materialului de zidit. Gazeta oficială publică o ordinațiune ministerială, care poruncește rechizițiunea materialului de zidit. Conform ordinațiunii fiecare om ce are material, de zidit cărămidă țigla, cement var etc. e dator să vestească cantitatea sa care o are până la 8 Octomvrie a. c. autorităților hotărâte pentru aceasta. Materialul de zidit se poate transporta de acum înainte numai cu permisiune de transport. Deodată cu rechizițiunea materialului de zidit a dat guvernul o ordinațiune, care alcătuiește o comisie ministerială de edificare, care să asigure materialul de zidit pentru edificiile trebuincioase din interes public. Comisia aceasta va controla petițiunile pentru folosirea materialului de zidit în viitor.

Gloțașii născuți în 1868 au să fie trimiși acasă cel mult până la 15 Septembrie în urma poruncii ministrului de honvezi, care a observat, că unele comande militare întârzie cu conducerea gloțașilor născuți în 1868—69.

Lăsarea acasă (superarbitrarea) celor în slujba cătânească. Se știe că conducerea armatei a poruncit trimiterea acasă a bărbaților aflători în serviciul militar. Ministrul de honvezi a dat cu privire la aceasta următoarea poruncă: Vor fi superarbitrate următoarele 4 grupe de soldați:

La grupa întâiu se împart soldații gloțași, cari au fost declarați ca gloțași neapți la serviciu militar fără armă.

La grupa a doua se țin aceia, cari au fost rânduiți de gloțași în serviciu fără armă, dar ținându-se de soldățime.

De grupa a treia se țin aceia, cari au fost chemați sub drapel la serviciu personal și bărbații obligați la miliție, cari, în temeiul §-ului 6 din legea militară cu ocaziunea cercetării gloțașilor au fost aflați neapți pentru arme, precum și bărbații neobligați la miliție, dar dator să facă servicii personale. Aici se țin cei de 17 ani și acele persoane între 18 și 50 de ani, care cu prilejul vizitei sau a superarbitrării au fost propuși a fi scoși din protocol. Cei dintre 18 și 50 ani amintiți aici, se țin de grupa aceasta până când la o altă cercetare de gloate au fost aflați de apți pentru arme.

De grupa a patra se țin aceia, cari

stau în slujbă, de gloțași, însă sunt întrebuințați în activitate spre pildă honvezi, soldați din armata comună, din marina de război, și din gloate obligați la serviciul militar, afară de cei din grupa primă și a două. De grupa a patra se țin și cei dispenzați.

Cei aparținători la honvezi vor fi superarbitrați de o comisie amestecată, iar comanda de honvezi va aduce hotărârea. Cei dela armata comună și dela formațiunile de gloate aparținătoare aceleia vor fi superarbitrați de o comisie amestecată, iar hotărârea o aduce comanda militară împ. regală.

Alice (gloanțe) pentru vânători. Ministrul agriculturii contele Bela Serény a dat 18 vagoane alice de plumb (gloanțe) pentru trebuințele vânătorilor pe 1918—19 cari vor fi vândute prin diferiți negustori. Alicele pot fi cumpărate numai de cei-ce au bilet de vânatoare sau pe temeiul declarației personalului de păduri. Alicele vor fi de mărimile Nr. 2, 4, 6, 10 și 12, și vor costa în Budapesta 425 cor., în provincie 460 cor. maja. Pentru împachetare se vor putea cere deosebit 20 fileri de chilogram.

Cum se pot trimite scrisori la America. Acei cari au frați, surori, copii în America, pot corespunda cu ei în felul următor: Scrisoarea, (care însă nu va cuprinde altceva, decât număr chestii de familie), va fi trimisă Crucei roșii ungare (Budapesta, Ulloi-ut Nr. 1), iar aceasta o trimite apoi crucei roșii americane. Ori-ce altă corespondență (privitoare de pildă la afaceri, treburi bănești, ș. a.) se poate trimite numai prin ministerul de externe din Viena. Bani s'au pachete postale nu pot fi trimise în America.

Trimiterea de scrisori în România. În înțelesul ordinațiunii ministrului de comerț Nr. 72261/918 circulația postală cu România neocupată (Moldova) a fost reluată luna trecută. Se pot trimite cu poșta: scrisori simple și recomandate, cari trebuie predate deschise; cărți poștale, tipărituri, mostre și hârtii de afaceri. Taxele sunt tot cele dianainte de război. În părțile României ocupate se pot trimite scrisori și corespondențe recomandate, deocamdată în următoarele locuri: București, Alexandria, Calafat, Călăraș, Câmpina, Câmpulung, Caracal, Craiova, Corabia, Curtea de Argeș, Drăgășani, Giurgiu, Oltenița, Pitești, Ploiești, Râmnic-Vâlcea, Roșiori de Vede, Slatina, Târgoviște, Târgu-Jiu, Turnu-Măgurele, Turnu-Severin, Urziceni, Vălenii-de-munte și Zimnicea.

Cât vor costa ghetetele? O poruncă mai nouă a ministrului de comerț stabilește iarăș prețul ghetelor cu privire la aceia că în cursul timpului s'au urcat cu 25 la sută prețurile lucrătorilor și s'a scumpit și prețul pielei și al talpei. Cu toate acestea ghetetele de fabrică abia cu 6—7 coroane vor fi mai scumpe. În Austria prețul maximal e mai scump cu 20—25%, ca la noi. Așa bunăoară, o păreche de ghetete de box la noi va costa 88.5 coroane, prețul în Austria este de 100—120 cor.

Ghetetele comandate vor fi însă cu ceva mai scumpe. Ghetetele cu pielea cea mai bună pentru domni, vor costa de păreche 165—210 coroane, dacă sunt cusute; iar dacă sunt cuite 145—180 cor.

Taxa reparaturilor se urcă. Pentru tălpuire se plăti cu 3—6 coroane mai mult, după împrejurările locale.

Să nu răspândiți zvonuri. Ministrul de interne a dat comitatelor o poruncă as-

pră prin care le pune în vedere să urmărească de aproape pe toți cei-ce răspândesc știri mincinoase, în legătură cu războiul, descurajând astfel populația. Ori-cine se dovedește vinovat că a răspândit asemenea vești neadevărate se pedepsește cu gloabă până la 200 coroane.

Austro-Ungaria și Antanta. Gazeta franceză „L'Eclair“ îndeamnă Antanta să atace Austro-Ungaria pe frontul de sud (Italia) și pe frontul din peninsula balcanică. Geniul lui Napoleon știa bine că *cheia Alsaciei este în Viena*. Avem poate numai un front francezesc? Este un front italian iar altul balcanic! Acestea sunt ușor de rănit printr'o întreprindere mare. Acolo se deschid câmpuri de luptă istorice potrivite pentru mișcări mari pentru manevrări, și pentru o hotărâre a războiului cu ajutorul trupelor uriașe americane pe cari ni le vor pune la îndemână Americanii în curând. Pentru ce ne îndoim?

Inchiderea hotarului elvețian. Din Berlin se comunică, că închiderea hotarului italo-elvețian se tâlmăcește în cercuri neutrale cu aceea, că pe frontul italian se vor întâmpla în zilele mai apropiate întâmplări militare de mare însemnătate. Consiliul de

războiului londonez și convorbirile militare din Roma și-au îndreptat luarea aminte din nou spre frontul italian, deoarece Antanta s'a încredințat, că în urma tacticii noi a Germanilor, nu poate provoca hotărârea războiului în timpul cel mai apropiat.

Bani rusești pentru Germani. Din Berlin se scrie, că în înțelesul contractului de pace dela Breslitovschi s'a trimis acum din Moscva în Germania primul sfert de milion de ruble, și anume 42 862 klgr. aur fin și 90,000,000 ruble în hârtie. Aurul s'a împachetat în vagoane de tren, iar banii de hârtie s'au trimis parte în hârtii de valoare parte în bancnote. Trenul a fost însoțit de soldați de pază, până la linia de hotar unde au fost predați băncii imperiale germane.

Războiul și pace. În editura librăriei dicezane din Arad a apărut în traducere românească romanul senzațional „Război și pace“ de celebrul scriitor rus Leon Tolstoi. Volumul I costă 3 cor. vol. II 3 cor. vol. III 4 cor. Volumul IV e sub tipar și va costa 4 cor. Pentru porto e a se alătura 2 cor. și 40 fil.

Brazde în ogorul lui Hristos. Păr. Dr. Ștefan Coroianu, a îmbogățit literatura noastră religioasă cu un nou volum prețios.

Conține 24 articoli religioși, ce izvoresc din o inimă simțitoare și din o înțelegere și concepție mai înaltă a problemelor și a trebuințelor din viața noastră bisericească. Scriși într'o limbă ușoară și într'un mod atrăgător sunt și acești articoli ca și celelalte scrieri ale părintelui Cioroianu un puternic mijloc de propagandă pentru realizarea scopurilor înalte ale credinței și vieții creștine, un factor pentru a răspândi în ceruri largi gândire și cultură creștină, de a întemeia convingeri și a deștepta sentimente religioase. Valoarea lor nu se poate îndejuns aprecia, mai ales în vremurile noastre, când pornirea unui curent de reculegere a vieții sufletești zdruncinate, a moravurilor stricate se impune tuturor celor ce-și iubesc biserica și neamul. Se poate procura la Librăria diecezană din Arad cu 6 cor. + 80 fil. porto recomandat.

La cinematograful Apollo, zi de zi, se reprezintă un program bogat și ales. În 20—21 se dă drama: Păcatul vechiu, în 22—23 se va înfățișa: Deaclu, iar în 24—25 drama *Omul îmbrobodit*.

Nr. 118/918

60 1—2

Publicațiune

Comuna Guraro dă în 6 Octombrie 1918 s. n. la 3 oare p. m. în cancelaria comunală dreptul de pășunat de vară cu oile din munții Cindrel, Foltea, Niculești și Gânjoara precum și moara comunală cu 3 petrii construită pe site pe anii 1919—1921 pe calea licitațiunii publice verbale împreună cu oferte închise în arândă. — Vadiu 10% — Condițiunile se pot vedea în cancelaria comunală.

Guraro, în 12 Sep. 1918.

Primăria comunală.

Ingrijitor de moșie

la 20 jugăre pământ în Orminda lângă Boița (Boicza Déva mellett) se caută. Reflectantul poate fi și un invalid cu defect mai mic. A se adresa la P. Stoica în Révaufalu. 60 1—2

Locomobil

am vrea să cumpărăm un Locomobil mai vechiu puterea dela 8—12 atmosfere.

Dacă are cineva de vândut să se adreseze la „Gazeta Poporului“ ca să se poate mai curând. 58 1—2

Lucruri de Antiquități (lucruri de demult.)

Cumpăr tot felul de lucruri găsite în pământ la arat, ori la săpat, de aur, argint, ori de ori-ce fel de metal, poate fi chiar și de piatră ori cărămidă dacă au diferite semne sau scrisoare pe ele.

Ucleoare, potire, păhare, inele bani vechi răi, petri cioplite cu semne, ori cărămidă scrisă cu slove de demult: afară de aceea bijuterii de aur, argint, chipuri, lucruri sculptate, covoare vechi, icoane bisericești pictate pe lemn și altele.

Obiectele sunt a se trimite pe postă ori aduse la adresa 19

H. Candrea

Sibiu Str. Fleșerilor Nr. 5

Convocare

Domnii membri și spriginitorii Tovărășiei de conzum „Zalatna és Vidéke“ (gazdasági- és ipari fogyasztási szövetkezet) din Zlagna se convoacă la

Adunarea generală extraordinară

pe 29 Septembrie 1918 eventual 8 October 1918 st. n. la 3 oare p. m. în localul școlii gr. or. rom. din Zlagna cu următorul:

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale, dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.
2. Alegerea 3 eventual 4 membri în direcțiune cu mandat pe 5 ani.
3. Abzicerea membrilor din comitetul de supraveghiere și alegerea în locul lor alor 4 membrii noi cu mandat de un an.
4. Schimbarea § 2 și § 10 din statute.
5. Hotărâri asupra propunerilor în legătură cu alimentația publică.

Zlagna, la 8 September 1918

57 1—1

Direcțiunea.

O domnișoară

bine crescută, cu avere de 50,000 cor. ar dori să se căsătorească cu un tinăr serios în etate de 25—35 ani. Ofertele a-se trimite la adm. acestei foi sub titlu „Viață fericită“. 59 1—2

Cheag pentru
închiegat lapte și caș

„Albertol“

Extracte: Fluid și în praf este cel mai bun. În detalii pentru Sibiu să poate căpăta la firma: Carl Albrecht, Nachfolger, Gottwald G. Bloos, Sibiu, (Nagy-szeben), Burgergasse 13.

Deposit principal: Albert Abraham Hätzeg. 53 3—4

Avis!

„ECONOMUL“ institut de credit și economii în Cluj.

Filiale: Murăș-Ludoș și Aiud.

Afiliate 7 reuniuni de credit Raiffeisen.

Capital: Un milion coroane.
Rezerve: Patru sute de mii cor.
Depuneri: Trei milioane.

Face tot felul de afaceri de bancă. Primește depuneri de etalon favorabile și cu procent urcat pentru biserici și alte așezăminte culturale. Imprumut pe cambii, ipotecă și lombard.

Vinde și cumpără efecte cătate la bursele din Budapesta, Viena și Praga și mijlocește tranșacțiuni în legătură.

Mijlocește vânzarea și cumpărarea de mașini agricole. 27

Ajută la întemeierea reuniunilor de credit și agricole sătești.

Susține: Masa studenților universitari, Ambulanța Petran pentru țărani bolnavi, are Birou: „Sfat de drept gratuit pentru țărani“ și „Un orfelinat de fete“, victime ale războiului.

Salonul de pălării
HANNA ADLEFF
măr. Georgescu
Sibiu, Honterusgasse Nr. 8.

Am adus, alese fiind de mine, cele mai frumoase, elegante și mai nouă

Modele originale
Vieneze de pălării

și învit pe stimatele doamne cu toată onoarea să binevoiască a mă cerceta pentru vedere și alegere. 60 1—3

Cel mai moderne, mai fine pălării de velur și de filț în prețuri ieftine

Pălării de dolu în mare alegere.